

## INHOUD

### **Economie** 2

- Het jaarverslag voor 2010 van het Prijzenobservatorium trekt aan de alarmbel. De energieprijzen en de prijzen voor voeding swingen de pan uit!

### **Ondernemingen** 3

- Evaluatie reglementering "pesten op het werk"
- Gevolgen van het verbod op geslachtsdiscriminatie bij verzekeringen

### **Sociaal beleid** 4

- Recht op geboorteverlof voor de meeloper goedgekeurd!
- Kan activering armoede terugdringen?

### **Sociale ombuds** 5

- Staking en stakingspost : interessant nieuws ...

### **Echo regio's** 5-7

- De anti-Brusselse plannen van het VOKA
- Vlaams industrieel beleid uit de startblokken, maar nog lang niet af
- Moeten wij kiezen tussen groene of sociale energie?

### **Europa & Internationaal** 8

- Europese aanbevelingen kondigen Economic Governance aan
- Georgië: liberalisme en nationalisme twee handen op één buik

## Mobilising for Social Europe! Mobilising for Europe!

De crisis werd veroorzaakt door onverantwoordelijke financiële speculanten die gretig gebruik maakten van de afwezigheid van regels en toezichtmechanismen. Regeringen moesten meer dan 600 miljard uittrekken om de banken in Europa te redden. En wat stellen we vandaag vast: de winsten en bonussen halen opnieuw de recordniveaus van voor de crisis ... net alsof er niets gebeurd is.

Ondertussen is de werkloosheid in Europa met 6 miljoen gestegen, waaronder één miljoen jongeren van minder dan 25 jaar.

Drie landen van de Eurozone, Griekenland, Ierland en Portugal, moesten al een beroep doen op een Europees noodfonds. Desondanks lijkt de situatie in deze landen niet te verbeteren. In zoverre zelfs dat het bestaan van de euro zelf bedreigd zou zijn. De vraag is dan wat er nog zou overblijven van de Europese eenmaking als de euro verdwijnt.

Als antwoord daarop heeft Europa eindelijk besloten werk te maken van een gemeenschappelijk economisch beleid. Dat werd trouwens al lang geëist door de politieke en syndicale linkerkant, als tegenwicht voor het monetair beleid van de Europese Centrale Bank. Maar wat stellen we vast? Europa dient een flauw afkooksel op dat nog weinig met echt economisch bestuur te maken heeft. Onder het voorwendsel van een betere coördinatie van het economisch beleid stellen degenen die de crisis veroorzaakt hebben, nu de grondprincipes zelf van de Europese Unie in vraag, namelijk solidariteit, sociale rechtvaardigheid en gelijkheid.

Daar waar de conservatieve, neoliberale ideologen vergiffenis zouden moeten vragen omdat ze de ergste crisis sinds de jaren 30 veroorzaakt hebben, zien we ze arroganter dan ooit opnieuw naar voren treden alsof er niets gebeurd is en zelfs de financiële problemen van bepaalde landen gebruiken om erdoor te krijgen wat ze gedurende dertig jaar niet gekund hebben, namelijk ons sociaal model op de helling zetten. Alsof de prijs die betaald moet worden voor de uitbouw van de solidariteit tussen de lidstaten, de afbraak is van de solidariteitsmechanismen binnen de landen zelf.

Of het nu gaat om het economisch bestuur dat in het Europees Parlement besproken wordt of om de strategie Europa 2020 of nog om het Europees Semester, Europa ondergraaft de peilers zelf van de solidariteit door een blind bezuinigingsbeleid op te dringen. Bedoeling is niet voor het plezier de tekorten en schulden van de lidstaten in de hand te werken, maar er voor te zorgen dat de schulden van de Europeanen niet verder toenemen en dat hun toekomst en die van hun kinderen niet versperd zou worden. Wat Europa vandaag echt nodig heeft, is een echte, gemeenschappelijke schoktherapie om zijn economie nieuw leven in te blazen en massaal te investeren in onderwijs, opleiding, onderzoek en hernieuwbare energie. Anders dreigt de deur opengezet te worden voor nationalisme en egoïsme waarbij ieder land zich op zichzelf terugtrekt.

Om al deze redenen besloot het congres om op 21 juni aanstaande een Europese en nationale info- en actiedag te organiseren met onder meer een Europese betoging te Luxemburg. Over dat alles discussieerde het congres van het Europees Verbond van Vakverenigingen dat van 16 tot 19 mei II. in Griekenland –een symboolland– bijeenkwam en verkoos het een vrouw, Bernadette SÉGOL, tot voorzitter ... alweer een symbolische daad.

**Seminarie Klimaat  
- Werkgelegenheid  
- Rechtvaardige  
transitie**

De Klimaatcoalitie, waarvan het ABVV een actief lid is, organiseert op 27 juni 2011 van 9.30u tot 12.30u een seminarie over het verband tussen klimaatverandering, werkgelegenheid en rechtvaardige transitie.

Op dit seminarie wordt dieper ingegaan op de vraag waarom de opwarming van de planeet ook de werknemers aanbelangt en een enorme uitdaging voor de vakbonden vormt. Het debat wordt aangegaan op basis van een aantal vragen over ons ontwikkelingsmodel en de noodzaak om naar meer sociale en ecologische rechtvaardigheid te streven.

Anabella ROSEMBERG van het IVV zal het concept 'rechtvaardige transitie' inleiden en de vakbondsstrijd rond het klimaatvraagstuk toelichten. Vervolgens zal Tomas WYNS van 'Climate Action Network' uiteenzetten hoe een koolstofarme economie banen kan scheppen. Judith KIRTON-DARLING, politiek verantwoordelijke voor het dossier in de schoot van het nieuwe team van het EVV, zal het daarna hebben over aan welke voorwaarden deze nieuwe banen moeten voldoen, onder meer in een aantal sleutelsectoren. Tot slot zal Wiebe EEMAN van 'Klimaat en Sociale Rechtvaardigheid' de hele problematiek belichten aan de hand van een aantal potentiële voorbeelden in het Antwerpse.

**Plaats:** Europazaal, Agoragalerij, ACV Transcom, Grasmakstraat 105 (2e verdieping), Brussel.

**Inschrijven gratis bij**  
sofie.sas@coalitionclimat.be

**Info:**  
<http://www.klimaatcoalitie.be>

**Het jaarverslag voor 2010 van het  
Prijzenobservatorium trekt aan de  
alarmbel. De energieprijzen en de prijzen  
voor voeding swingen de pan uit!**

Op 9 juni is het Jaarverslag voor 2010 van het Prijzenobservatorium binnen de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven voorgesteld. De conclusies zijn ontvankelijk.

De inflatie in 2010 lag in België opnieuw hoger dan in de buurlanden (België: 2,3%, gemiddeld 1,4% in de buurlanden). Tegen het einde van 2010 bedroeg de inflatie in België 3,4% ten opzichte van december 2009.

De belangrijkste factor in deze nefaste evolutie ligt bij de "energiedragers" (elektriciteit, gas, mazout, motorbrandstoffen). Niet alleen betalen we in België verhoudingsgewijs meer dan in de buurlanden, maar de prijzen fluctueren ook veel meer in België. Dit komt voornamelijk door de link die de leveranciers nog steeds maken met de aardolienoteringen en de maandelijkse aanpassingen van de eindprijzen voor elektriciteit en gas, een praktijk die bijna nergens anders in de eurozone wordt gehanteerd, doch die sterk de maandelijkse inflatiecijfers bepaalt. Andere factoren, maar van minder belang, zijn de relatief lage accijnzen in België op motorbrandstoffen en de grote hap die energie pakt uit het gezinsbudget. De omvang en relatief slechte isolatie van onze woningen en het ingeburgerd gebruik van bedrijfswagens zijn hier onder meer voor verantwoordelijk. Over de laatste jaren zien we een asymmetrie in de prijzen van elektriciteit en gas: als de aardolienoteringen stijgen, stijgen de prijzen voor elektriciteit en gas, maar het omgekeerde (dalingen) gaat veel minder op. Dat de energieprijzen niet alleen meer dan de helft van de inflatie bepalen maar dat de elektriciteit- en gasprijzen in het bijzonder in België zo hoog liggen in vergelijking met de buurlanden, heeft steeds meer te maken met de distributienettarieven die sedert 2009 fors zijn gestegen, en door de invoering van een vaste term in de prijsformules in 2008 door GDF-Suez, die een blijvend effect heeft.

Een even onrustbarende evolutie vinden we terug voor de bewerkte levensmiddelen (voeding, met uitzondering van fruit, groenten, vis en vlees die vers worden verkocht). De stijging van de grondstoffenprijzen die in 2007 is ingezet

blijkt in België altijd heel snel te worden doorgerekend in de afzetprijzen en in de eindprijzen in de detailhandel, terwijl dalingen in de grondstofprijzen slechts gedeeltelijk en met vertraging "eventueel" worden in rekening gebracht. Zo heeft de voedingsindustrie haar brutomarges de afgelopen jaren kunnen verhogen. Dit was zo voor brood, chocolade, zuivelproducten, enzovoort. Ook de nettomarges namen er toe, soms met een factor drie. Resultaten uit de jaarrekeningen van die bedrijven bevestigen dit. Belangrijk is dat naar de eindconsument toe (de detailhandel), niet alle winkels / grootwarenhuizen op dezelfde manier met prijschommelingen omgaan. Het blijkt immers dat de "hard discounters" in België een ander prijszettinggedrag hanteren dan de andere grote winkelketens. Bij de eerste groep worden de prijzen veel minder vaak aangepast dan bij de tweede groep en treden er af en toe significante prijsdalingen op als de basisgrondstoffen goedkoper worden. Bij de andere winkelketens is dat voor het grootste deel van hun aanbod (de merken) nauwelijks het geval: voor de merkproducten is een prijsverhoging meestal definitief. Een en ander heeft tot gevolg dat de spreiding tussen de prijzen bij de hard discounters en die in de andere winkelketens alsmat groter wordt. De nettomarges zijn voor de onderzochte voedingsproducten dan ook, in tegenstelling tot in de voedingsnijverheid, niet in alle warenhuizen gestegen, met uitzondering voor broodproducten.

Ook is het duidelijk dat de BTW-verlaging in de horeca sedert 2009 niet heeft geleid tot lagere prijzen, maar integendeel, tot hogere prijzen.

Voor 2011 wijzen de cijfers opnieuw op snellere prijsstijgingen. Het is dus absoluut zaak dat de automatische indexeringsindexering wordt behouden, dat de snelle schommelingen en de hoogte van de energieprijzen een halt wordt toegeroepen en dat er wordt onderzocht hoe het komt dat de voedingsnijverheid in België de schommelingen in de grondstofprijzen enkel als die stijgen doorrekent. De buurlanden tonen aan dat het wel degelijk helemaal anders kan.

**Maureen.verhue@abvv.be**

## Evaluatie reglementering "pesten op het werk"

Naar aanleiding van een aantal Nophefmakende gevallen is de commissie voor sociale zaken van de Kamer van volksvertegenwoordigers begonnen met een evaluatie van de wetgeving die betrekking heeft op de preventie van psychosociale belasting, waaronder pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk. Ook de minister van werk heeft een evaluatie laten uitvoeren, en heeft een aantal denkpistes geopend die zouden kunnen leiden tot verbetervoorstellen.

### Evaluatie van de bestaande reglementering

Deze evaluatie heeft vooral betrekking op de verbeteringen die in 2007 werden aangebracht. Meer dan de helft van de ondervraagden vindt de wetgeving goed. Het preventieve luik wordt daarbij beter beoordeeld dan het juridische aspect. 'Pesterijen' bewijzen voor de rechtbank blijft zeer moeilijk. Opvallend is ook dat heel wat werkgevers geen risicoanalyses uitvoeren rond psychosociale belasting. In kleine ondernemingen wordt de wetgeving zelfs in haar geheel nauwelijks toegepast. Hiervoor wordt vooral de kostprijs als belangrijkste reden aangehaald.

### Pistes voor de toekomst

De belangrijkste voorstellen voor mogelijke verbeteringen hebben betrekking op het versterken van de interne procedure, een versterking van de rol van de arbeidsinspectie en de rol van de Externe Diensten voor Preventie en Bescherming op het werk.

### Rol van de sociale partners

Het evaluatierapport en de conclusies werden doorgestuurd naar de sociale partners die vertegenwoordigd zijn in de Nationale Arbeidsraad. Zij zullen zich ook buigen over de verschillende wetsvoorstellen die in de commissie sociale zaken werden ingediend. Op termijn zou dit alles kunnen leiden tot een aanpassing van de wetgeving.

*Het ABVV zal daarbij vooral inzetten op een valorisatie en versterking van de rol van de vertrouwenspersoon en de rol van de externe preventiediensten, hoofdzakelijk maar niet uitsluitend in KMO's. Ook de rol die de Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk kan spelen, moet aan bod komen.*

*francois.philips@abvv.be*

## Gevolgen van het verbod op geslachtsdiscriminatie bij verzekeringen

Sinds 2004 geldt in de EU een richtlijn die tot doel heeft de gelijkheid van mannen en vrouwen bij de toegang tot goederen en diensten te waarborgen. Deze verbiedt onder meer "het gebruik van geslachtsspecifieke actuariële factoren bij de bepaling van de premies en uitkeringen van particuliere verzekeringen." Dit betekent dat verzekeraars bij de berekening van premies en uitkeringen geen onderscheid mogen maken tussen mannen en vrouwen op basis van het verschil in levensverwachting. De richtlijn liet onder bepaalde voorwaarden uitzonderingen toe. In een arrest van 1 maart 2011 verklaarde het Hof van Justitie van de EU de uitzonderingsregeling ongeldig vanaf 21 december 2012. Het Bureau van de Raad van de Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen –waarvan ook het ABVV deel uitmaakt - bracht op 31 maart advies uit over de gevolgen die aan dit arrest gegeven moeten worden.

De Raad benadrukt dat het geslacht een discriminerend criterium van onderscheid tussen verzekerden is omdat geen rekening wordt gehouden met de bepalende impact van de socio-

economische omstandigheden en levensgewoonten. Met een verwijzing naar de hospitalisatieverzekering toont de Raad aan dat de opheffing van de discriminatie niet hoeft te leiden tot een verhoging van de premies. Verder vraagt de Raad de federale regering om de FSMA (de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten, de vroegere CBFA) opdracht te geven erop toe te zien dat verzekeringsinstellingen het verbod op het gebruik van geslachtsspecifieke actuariële factoren niet in hun voordeel ombuigen en consumenten gepast informeren. De Raad verzoekt om toepassing van het verbod op lopende contracten en contracten afgesloten tijdens de overgangperiode. De regering moet de nodige maatregelen nemen opdat de verzekeringsmaatschappijen het verbod naleven en hun berekeningsmethoden tijdig corrigeren. Tot slot wijst de Raad erop dat het verbod ook gerespecteerd zou moeten worden door de wettelijke en aanvullende regelingen voor sociale zekerheid.

*Astrid.thienpont@abvv.be*

### Normalisatie

*Het ABVV gaat door met zijn infocyclus welzijn op het werk.*

*Bedoeling is thema's te behandelen die dicht aanleunen bij de activiteiten van onze afgevaardigden op de werkvloer. Met deze vergadercyclus willen wij niet alleen onze vertegenwoordigers de kans geven elkaar beter te leren kennen, maar ze ook in contact brengen met deskundigen die gespecialiseerd zijn in de diverse aspecten van het welzijn op het werk in het algemeen en de invoering van preventiemaatregelen in het bijzonder.*

*Vertegenwoordigers van de inspectiediensten en de externe diensten voor technische controle worden eveneens uitgenodigd.*

*Op de eerste dag werd een stand van zaken opgemaakt van de codificatie van de regelgeving op het welzijn op het werk, terwijl de tweede dag dieper ingegaan werd op de psychosociale belasting op het werk.*

*Beide dagen kenden een ongemeen groot succes.*

*Op woensdag 9 november 2011 is een derde dag gepland, meer bepaald over de rol van de normalisatie en de certificatie van het preventiebeleid op het gebied van welzijn op het werk.*

*Het definitieve programma wordt meegedeeld na de zomervakantie, maar we raden u aan deze datum in uw agenda te noteren en nu al in te schrijven bij ons secretariaat *ines.roelandt@abvv.be*.*

## **Alternerend leren en inclusieve arbeidsmarkt - nieuws van de NAR en de CRB**

*De «gemengde Raad» NAR-CRB heeft onlangs een advies goedgekeurd dat de aspecten verbonden aan de «sociale zekerheid en het arbeidsrecht» m.b.t. alternerend leren wil harmoniseren via het invoeren van een minimum dat een maximum formules dekt. De andere elementen behoren tot de bevoegdheid van de sectoren en de deelstaten. Doelstelling: het stelsel aantrekkelijker maken voor zowel de jongeren als de werkgevers. Aan de orde stellen: een duidelijke definitie van alternerend leren, het aanduiden van een verantwoordelijke voor de opvolging, de kwaliteit van de vorming, de omkadering van de jongere. Voor jongeren jonger dan 19 jaar: volledige onderwerping. Te noteren: het recht op jeugdvakantie en het recht op werkloosheidsuitkeringen bij tijdelijke werkloosheid (na zoeken van alternatieven in het bedrijf of elders via het vormingsinstituut, tijdens de periode tijdelijke werkloosheid). Wat het eenzijdig verbreken van het alternerend leercontract betreft, de sociale partners hebben een procedure voor voorafgaande bemiddeling uitgewerkt (zonder afbreuk te doen aan de opdracht van de vakbondsafvaardiging) . Dit advies kadert in de context van het kaderakkoord over de inclusieve arbeidsmarkt (NAR-aanbeveling 22) en de strategie EU 2020.*

## **Kan activering armoede terugdringen?**

**F**RANK VANDENBROUCKE EN KOEN VLEMINCKX analyseren in een recente paperreferentie het effect van de Europese Lissabonstrategie (2000) op het vlak van armoedebestrijding.

Die strategie legde de nadruk op sociale investering (naar het Scandinavisch model van de actieve welvaartsstaat) en gebruikte een 'open methode van coördinatie' om het sociaal beleid in alle EU-lidstaten te stroomlijnen. Concreet werden evenwel enkel op het vlak van werkgelegenheid en niet op het vlak van sociale inclusie streefdoelen opgelegd. Uit de feiten is ondertussen gebleken dat armoede in de EU niet is afgenomen.

Opdat een sociaal investeringsbeleid (activering, opleidingen, combinatie werk & privéleven faciliteren,..) ook sociale inclusie kan bevorderen, zijn volgens de auteurs voornamelijk volgende voorwaarden nodig:

- sociale investeringen & bescherming (de klassieke inkomensvervangende uitkeringen) moeten complementair gebruikt worden opdat de vicieuze cirkel van generatiearmoede kan doorbroken

worden. Afbouwen van uitkeringen is geen optie;

- onderwijs dient erover te waken dat het ongelijkheden wegwerkt en niet (ongewild) versterkt;
- beleidskeuzes die effecten kunnen hebben op zowel economische groei, werkgelegenheid als sociale inclusie, dienen gemaakt te worden op een coherente en consistente manier. Als bijv. laaggeschoolde vrouwen geen uitzicht hebben op werk, zal kinderopvang enkel (hoog)geschoolde vrouwen ten goede komen. Bijscholing en vorming met het oog op langer blijven werken, zal bijv. ook geen effect opleveren als de werkplekorganisatie zelf niet in die zin verandert dat oudere werknemers kunnen blijven werken;

Samenvattend besluiten ze dat de zwakte van de Lissabonstrategie was dat het werkgelegenheid- en armoedebeleid te veel van elkaar losgekoppeld werd en niet op een gelijkwaardige en coherente wijze gevoerd werd.

**Lander.vanderlinden@abvv.be**

## **Recht op geboorteverlof voor de meeouder goedgekeurd!**

**H**et recht op vaderschapsverlof is door de Wet van 13 april 2011 (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 10 mei 2011) uitgebreid tot de meeouder (partner van hetzelfde geslacht als de biologische ouder).

De voorwaarden om van dit 'geboorteverlof' (10 dagen) te kunnen genieten, zijn de volgende:

1. Er bestaat geen wettelijke afstammingsband langs vaderszijde (anders kan enkel de natuurlijke vader het verlof kan opnemen);
2. De meeouder kan een bewijs van partnerschap met de moeder van het kind voorleggen. Dit bewijs kan bestaan uit een huwelijksakte of een bewijs van wettelijke samenwoning of een uittreksel uit het bevolkingsregister waaruit blijkt dat de meeouder minstens de 3 jaren voorafgaand aan de geboorte ononderbroken op hetzelfde adres als de moeder heeft gewoond.

Indien verschillende personen beweren de meeouder van het kind te zijn, geldt een cascadesysteem waarbij de voorkeur

wordt gegeven aan gehuwden boven wettelijk samenwonenden, en aan wettelijk samenwonenden boven feitelijk samenwonenden.

Dit geboorteverlof is net zoals het vaderschapsverlof een verworven recht dat - voor zover de meeouder in kwestie de nodige formaliteiten vervuld heeft - door een werkgever niet kan geweigerd worden!

Begrijpelijkerwijze kan de moeder zelf niet genieten van het geboorteverlof (voor haar is er het moederschapsverlof).

Indien de meeouder het kind nadien adopteert, wordt het geboorteverlof in mindering gebracht van het adoptieverlof (4 tot 6 weken).

Een nog te publiceren uitvoeringsbesluit zal aan de meeouder ook de mogelijkheid geven om het resterend gedeelte van het moederschapsverlof (indien de moeder na of tijdens de bevalling overlijdt of gehospitaliseerd moet blijven wanneer de baby het ziekenhuis mag verlaten) om te zetten in (vaderschaps)verlof.

**Lander.vanderlinden@abvv.be**

## Staking en stakingspost: interessant nieuws ...

Het is algemeen geweten dat bij collectieve acties (staking plus stakingspost), het ABVV een beroep bij een burgerlijke rechtbank aanvecht. De werkgevers zijn een totaal andere mening toegedaan ... De uitspraken die we hieronder vermelden zouden de voorstanders én actoren van een beroep bij de rechtbank tot nadenken moeten stemmen....

Wanneer een werkgever een eenzijdig verzoekschrift indient bij een stakingspost en hij een positieve beschikking krijgt van de Voorzitter van de Rechtbank, dan kunnen wij, indien wij hier kennis van hebben, deze beschikking aanvechten via de procedure derdenverzet.

Onafgezien van ons standpunt (wij zijn van mening dat dergelijke geschillen niet tot de bevoegdheid van de Hoven en de Rechtbanken behoren en dat de rechterlijke macht hier 'een bevoegdheidsoverschrijding' begaat), zijn wij van mening dat dit soort beroep niet efficiënt is, in de meeste gevallen weigeren de rechtbanken immers zich

over deze kwestie te buigen. Volgens hen zou er immers van geen dringendheid sprake zijn. Op 4 april 2011 heeft het Hof van Cassatie bevestigd dat het Hof van Beroep, dat een beroep via derdenverzet moet behandelen, zich inderdaad moet buigen over de wettelijkheid van dergelijke beslissing en zich er niet toe kan beperken die ongegrond te verklaren vermits er niet langer sprake is van dringendheid.

Op 22 april 2011 heeft de Raad van State trouwens een beslissing van de burgemeester van Ukkel opgeschort: hij wou een stakingspost (aangekondigd door de ACOD) voor de ingang van een schoolgebouw verbieden. De beslissing van de burgemeester komt immers neer op een schending van de Grondwet, van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten en .... is ook een ernstige belemmering van de vrijheid van vereniging, van meningsuiting en van het stakingsrecht.

Valerie.jadoul@abvv.be

### Master na master in Sociaal Recht bij de VUB

*Bij de rechtsfaculteit van de VUB wordt ook volgend academiejaar een Master na master in het sociaal recht ingericht. De studie kan gevolgd worden in één academie-jaar of verspreid over twee academiejaren.*

*Alle verplichte- en de meeste keuzeopleidingsonderdelen worden gedoceerd in avondonderwijs (17-20u).*

*Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen bij:*

*VUB/Vakgroep Sociaal Recht, Pleinlaan 2, 1050 Brussel:*

- Mw. N. VERNIMMEN (tel. 02 629 25 64 – [nvernimm@vub.ac.be](mailto:nvernimm@vub.ac.be))
- Mw. E. ALOFS (02 629 13 84 fax 02 629 36 33 [ealofs@vub.ac.be](mailto:ealofs@vub.ac.be))
- <http://www.vub.ac.be/SORE/soreggs.html>
- **Onthaalavond: donderdag 22 september 2011 (17-19u), Campus Etterbeek, gebouw C, 4e verd., lokaal 306 (4C306)**

## ECHO REGIO'S

### De anti-Brusselse plannen van het VOKA

Het Brussels Comité van VOKA (Vlaamse werkgevers) verspreidde in mei een weinig verrassende nota over de toekomst van Brussel: het Vlaamse patronaat pleit voor een versterking van de communautaire bevoegdheden in Brussel. Het eist zonder omwegen de afschaffing van de 19 gemeenten, het verbod op tweetalige kiezerslijsten, enz. Het stelt ook de idee voorop van de oprichting van een "Samenwerkingscommissie" tussen het federaal niveau, de Gewesten en de Gemeenschappen. Deze commissie zou een soort permanent discussieforum moeten worden over de ontwikkeling van de Brusselse metropool, zonder resultaatverplichting voor de andere entiteiten, maar die zouden wel een directe controlemacht krijgen over de herfinanciering van Brussel, over de uitoefening van zijn functies als hoofdstad en internationale metropool evenals over de naleving van de taalwetgeving. Concreet wil VOKA dat de federale Staat een soort voogdij uitoefent op de goedkeuring van de benoeming van de Brusselse ambtenaren (en zo toe te zien op hun tweetaligheid) ...

We vinden hier overduidelijk de nationalistische plannen terug voor het *meebesturen van Brussel*. Op sociaal-economisch vlak is de poging tweevoudig:

1. het Brussels Gewest ertoe dwingen al zijn middelen te investeren in zijn economische functie, *ten nadele van de sociale noden van de Brusselaars*, maar in het onmiddellijke voordeel van de (voornamelijk Vlaamse) bedrijven;

2. de meeste mechanismen die zorgen voor de solidariteit en de herverdeling van de rijkdom (zoals de langdurige werkloosheid of de gezondheidszorg) naar de Gemeenschappen overhevelen en daartoe een automatisch trekkingsrecht van de Gemeenschappen op de inkomsten van het Gewest invoeren.

Het is duidelijk ook de bedoeling de gewestelijke hefbomen van de sociale dialoog te omzeilen om de belangen van het in Brussel gevestigd Vlaams patronaat - met de Vlaamse regering als bemiddelaar - te verdedigen ...

Eric.buysens@abvv.be

### Gewestplan voor bijkomend school- aanbod te Brussel

*De Brusselse regering heeft besloten om tegen september 2012 3.500 nieuwe plaatsen in het basisonderwijs te voorzien. De projectoproep beoogt nieuwe klassen (en heeft betrekking op modulaire gebouwen en renovatiewerken aan bestaande gebouwen) en eventueel ook bijhorende schoolruimten (zoals eetzaal, sport- en spelruimte).*

*Elk project dat door de Regering geselecteerd is, wordt gesubsidieerd ten belope van 70%.*

*Aan dit beleid wordt in 2011 een begroting van 9 miljoen euro besteed.*

## **Leeftijdsbewust personeelsbeleid: Campagne 'De juiste stoel'**

*Op 9 juni 2011 werd de campagne 'dejuistestoel.be' gelanceerd door de Serv en de Vlaamse overheid. Doelstelling is werkgevers en werknemers sensibiliseren over de problemen die vijftigplussers ervaren op onze arbeidsmarkt.*

*De website biedt een reeks instrumenten aan die oudere werknemers positief kunnen ondersteunen om aan de slag te blijven en werkgevers stimuleren om een leeftijdsbewust personeels-beleid te voeren.*

*Via een test kunnen werknemers achterhalen wat de pijnpunten zijn in de werkbaarheid van hun huidige job. Werkgevers kunnen een gelijkaardige test invullen om de drempels voor de aanwerving van vijftigplussers op te sporen.*

*Een toolbox verwijst naar instrumenten waarmee deze pijnpunten kunnen worden aangepakt: bijvoorbeeld loopbaanbegeleiding, diversiteitsplannen, aanmoedigingspremies voor tijdskrediet, brochures met goede praktijken, ...*

*Een aantal instrumenten kunnen ook interessant zijn voor het sociaal overleg op bedrijfsniveau, zoals een online applicatie voor leeftijdsanalyse van het personeelsbestand.*

*De toolbox werd nagekeken door een groep mensen met terreinervaring (VDAB, vakbonden, werkgeversorganisaties, outplacementsector, sectorconsulenten) om deze te toetsen op eenvoud en bruikbaarheid in de praktijk.*

*[www.dejuistestoel.be](http://www.dejuistestoel.be)*

## **Vlaams industrieel beleid uit de startblokken, maar nog lang niet af**

**De Vlaamse Regering gaf op 27 mei 2011 haar goedkeuring aan het witboek 'Een nieuw industrieel beleid voor Vlaanderen'. Daarmee formuleert ze haar visie op de toekomst van de industrie in Vlaanderen. Het witboek vormt het voorlopige eindpunt van een proces dat in februari 2010 startte met het samenroepen van de Staten-Generaal voor de Industrie.**

**D**e belangrijkste verschillen tussen het witboek en het eerdere groenboek zijn de toevoeging van een lijst met 50 actiepunten en een bijkomende pijler rond competentie- en arbeidsmarktbeleid (de drie andere pijlers van het witboek zijn Industrieel Innovatiebeleid, Infrastructuurbeleid en Fabriek van de Toekomst).

Het Vlaams ABVV neemt een genuanceerde houding aan tegenover dit witboek. We zijn tevreden met de hernieuwde aandacht van de Vlaamse regering voor industrieel beleid. Het witboek vormt een goede eerste aanzet om een toekomstgerichte industriële strategie op poten te zetten.

We verwelkomen de opname van het luik competentieontwikkeling en arbeidsorganisatie. Daarnaast is het positief dat ook een aanzet wordt gegeven om een gericht clusterbeleid te voeren, bijvoorbeeld rond duurzame chemie en groene energie. We hopen dat de Vlaamse Regering de intenties hierover zo snel mogelijk omzet in concrete beleidsmaatregelen.

### **Sociaal overleg cruciaal voor succesvol industrieel beleid**

Op belangrijke punten voldoet het witboek echter niet aan onze verwachtingen. Een toekomstgericht industrieel beleid moet werkelijk strategische keuzes durven maken voor een duurzame ontwikkeling van de industrie in Vlaanderen. Het blijft moeilijk om een coherente onderliggende visie te vinden in het amalgaam van soms weinig samenhangende acties die niet ingebed zijn in bestaande beleidsinitiatieven. Het valt daarom te betwijfelen of dit witboek al voldoende

basis biedt om een betekenisvolle stap in de richting van de transitie naar een meer duurzame en groene industrie te zetten.

Werkgelegenheidscreatie komt in het witboek helemaal niet aan bod. Nochtans vormden de recente crisis in de industrie en het daarmee gepaard gaande jobverlies de aanleiding voor de Staten-Generaal voor de Industrie. Ook de werkbaarheid van de jobs in de industrie wordt onderbelicht. Ook competentiebeleid gaat voor ons verder dan wat in het witboek staat over werkplekieren en zuiver bedrijfsgerichte opleidingen. Een volwaardig competentiebeleid durft in te zetten op opleidingen die een werkelijke meerwaarde bieden aan de werknemer, zowel op persoonlijk als op professioneel vlak.

Industrieel beleid mag daarenboven zeker niet verengd worden tot een beleid gericht op kostencompetitiviteit. Het valt op dat hierover in het witboek koud en warm wordt geblazen. Als er zich kostenproblemen voordoen in bepaalde sectoren moet dit blijken uit een duidelijke analyse. Algemene lastenverlagingen zijn echter geen doeltreffend beleidsinstrument voor een gericht industrieel beleid.

Het witboek creëert met een nog op te richten Industrieraad een beheersstructuur buiten het paritair overleg tussen de sociale partners. Als de Vlaamse regering voldoende draagvlak wil vinden voor haar industrieel beleid mag ze daarbij de vakbonden niet buiten spel zetten. De Industrieraad mag zich niet in de plaats stellen van de SERV en kan dus geen advies geven over het globale sociaaleconomische beleid ten behoeve van de industrie in Vlaanderen. Dat laatste moet het exclusieve terrein van de sociale partners blijven. Ook de uitvoering van het witboek moet het voorwerp zijn van paritair sectoroverleg.

Op 14 juni 2011 organiseerde het Vlaams ABVV een Intergewestelijk Comité over industrieel beleid. De goedgekeurde resolutie 'Een vakbondsvisie op de toekomst van onze industrie' en de presentaties vindt u op [www.vlaamsabvv.be](http://www.vlaamsabvv.be).

**[mkoocheki@vlaams.abvv.be](mailto:mkoocheki@vlaams.abvv.be)**

## Moeten wij kiezen tussen groene of sociale energie?

Er is beweging op de elektriciteits- en gasmarkt en dit zowel op federaal als regionaal niveau! Reden hiervoor : de uit te voeren maatregelen om de in 2009 door de EU goedgekeurde doelstelling 20/20/20 te bereiken (namelijk de omzetting van het 3de pakket Energie en de richtlijn tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten voor de periode post 2012).

In dit kader heeft het Waals Gewest zich geëngageerd om tegen 2030 zijn broeikasgasemissies met 30% te reduceren (een ambitieuze doelstelling) en stelt het voor om in 2016 30% groene elektriciteit te produceren via het uitbouwen van de groene certificaten. Rekening houdend met de nodige anticipatie op de energetische overgang, waarbij de competitiviteit van de bedrijven gevrijwaard en nieuwe innoverende industriële procedés gevonden moeten worden, lijken die doelstellingen wel relevant.

Maar hoeveel zal de eindverbruiker daarvoor moeten betalen? Moeten wij kiezen tussen groene energie en duurzame toegang tot energie voor iedereen, dus ook voor de meest kwetsbare consumenten?

Sinds de vrijmaking van de markten in 2007 is de prijs van gas en elektriciteit fors gestegen. Volgens de elektriciteitsleveranciers is dit te wijten aan de hoge prijzen van fossiele energie op de internationale markten. De prijs van de grondstoffen speelt echter voor minder dan 3/4 in de gefactureerde prijs, met inbegrip van de winstmarge van de leverancier. Al de rest wordt gevormd door de vervoer- en distributiekosten.

Hoe zit het nu met de groene certificaten? Hoewel hun aandeel in de elektriciteitsprijs voor de eindverbruiker eerder beperkt is, is het toch zo dat de doelstellingen van de Waalse regering tussen 2013 en 2020 een gecumuleerde kostprijs van 5 miljard euro zouden moeten betekenen, dit om de investeringen (o.a. in windenergie) te rentabiliseren. Dit is 3 keer meer dan het budget van het "Plan Marshall.2 Groen"!

Op sociaal vlak laat het model van het Waals Gewest ook te wensen over ... De installatie, bijna stelselmatig, van tellers die met herlaadbare en voorbetaalde kaarten werken, heeft veel nadelen. De krachtsverhouding in geval van onderhandelingen speelt in het nadeel van de burger, die alleen staat en dus kwetsbaar wordt. Veel mensen met overmatige schuldenlast herladen hun kaarten niet en werken op die manier zelf het afsluiten van hun teller in de hand. Bovendien wordt de superhoge kostprijs voor de installatie van die tellers aan alle consumenten doorgerekend, zeker als het gaat over 'beschermde klanten'.

Wat kunnen wij dan doen om de doelstelling van een duurzame toegang tot energie voor iedereen te verzoenen met de ontwikkeling van groene energie? Een mogelijkheid bestaat erin het systeem van de groene certificaten te optimaliseren, om hernieuwbare energie tegen een lagere kostprijs te ontwikkelen. Andere mogelijkheden: openbare investeringen of investeringen van de Gemeenschappen, procedures om de verplichtingen voor openbare diensten te waarborgen en de naleving van de rechten van mensen in preciaire situatie inzake toegang tot energie via het beroep op de vrederechter, aangepaste terugbetalingsplannen, installatie van vermogenbegrenzers. Dat allemaal zou een socialer, democratischer en minder dure behandeling van de wanbetalingen mogelijk maken.

De 561 miljoen euro jaarinkomsten voor België, voortvloeiend uit de handel van broeikasgasemissierechten vanaf 2013 en die verplicht moeten dienen tot de bevordering van hernieuwbare energie, de verbetering van de energetische doeltreffendheid en de integratie van de problematiek van de gezinnen met een laag inkomen, zouden, naast de bestaande bepalingen, ook een doeltreffend en rechtvaardig effect hebben.

*lydie.gaudier@cepag.be*

### Verzet tegen de Transatlantische Markt

*De Europese Unie en de VS werken momenteel in de grootste stilte aan de voorbereiding van een "transatlantische markt". Doelstelling? Een nog grotere liberalisering van het financieel en handelsverkeer met daarbij een gemeenschappelijk juridisch en veiligheidsbeleid. Streefdatum hiervoor is 2015... morgen dus!*

*Dit project zou wel eens grote gevolgen kunnen hebben voor ons democratisch bestel, en dit op meer dan één domein: financiën en openbare diensten, aanslag op de fundamentele vrijheden, hegemonie van de multinationals...*

*Om dit proces aan te klagen en om die helse machine een halt toe te roepen, heeft de CEPAG (sinds maart 2011) een oppositieplatform opgericht. Elke persoon of vereniging die interesse heeft, die onze democratische waarden verdedigt, kan tot dit platform toetreden.*

*Voor meer info of om toe te treden tot het oppositieplatform 'transatlantische markt', surf je naar:*

**[www.no-transat.be](http://www.no-transat.be)**

## **Toezicht op kredietbeoordelaars**

Via een rapport roept het Europees Parlement (EP) op tot meer transparantie bij kredietbeoordelaars. Die worden betaald door diegenen die zij beoordelen. Het EP wil de kans op belangenvermenging verlagen door andere marktspelers meer te engageren in risicoanalyses en eist ze inzicht in de manier waarop de bureaus tot een rating komen. Daarnaast wil het EP dat in de toekomst kredietbeoordelaars burgerlijk aansprakelijk gesteld kunnen worden in het geval van onverantwoorde acties. Het EP stelt ook voor om een onafhankelijk 'Europees Kredietratingbureau' op te richten om de concurrentie aan te gaan met de drie bedrijven die momenteel op de markt actief zijn. We betreuren dat dit agentschap in het voorstel van het EP geen publiek karakter heeft.

## **Europese aanbevelingen kondigen Economic Governance aan**

Op 7 juni lanceerde de Europese Commissie (EC) voor het eerst aanbevelingen in het kader van het Europees semester, oorspronkelijk gelanceerd om de EU2020 Strategie uit te voeren. De EU2020 Strategie wil armoede tegengaan, arbeidsparticipatie en onderwijskansen vergroten, O&O stimuleren en de economie vergroenen. De aanbevelingen vanuit de EC staan echter haaks op deze doelstellingen.

België is budgettair één van sterkste van de Europese klas, maar moet volgens de EC haar begroting verder consolideren, ofwel blind bezuinigen in plaats van duurzaam investeren in jobs en groei. De effectieve en wettelijke pensioenleeftijd moet opgetrokken worden. Wat de EC over het hoofd ziet is dat de effectieve pensioenleeftijd de afgelopen jaren al steeg. De EC wil het loonoverleg 'hervormen' (lees: decentraliseren) en het indexmechanisme 'aanpassen'. In plaats van effectieve prijscontrole op poten te zetten, wil de EC de hoeksteen van onze koopkrachtbescherming

uithollen. Als het aan de EC lag, worden werkloosheidsuitkeringen degressief in tijd en zal belasting op arbeid ingeruild worden voor belasting op consumptie. Hoe verzoen je dit met de EU2020 doelstelling om 20 miljoen mensen uit armoede te halen? Verder wil de EC een flexibeler distributiesector (lees: meer precieze arbeidsvoorwaarden) en meer concurrentie in de energiesector. Is het niet opvallend dat maatregelen die uiteindelijk negatief uitdraaien voor werknemers zeer concreet geformuleerd zijn, terwijl al de rest uitblinkt in vaagheid. Over de zwakheden van onze economie zoals tekortschietende innovatie en ondermaatse investeringen in opleiding wordt in alle talen gezwegen.

Deze aanbevelingen gaan in tegen iedere economische logica, zijn een aanval op het Europese sociale model en geven de richting aan van het systeem van Economic Governance (zie Edito). Bovendien vormen ze geen oplossing voor de financiële crisis op korte termijn.

**Lars.vandekeybus@abvv.be**

## **INTERNATIONALE RELATIES**

### **Kort nieuws**

Van 1 tot 17 juni vond in Genève de jaarlijkse conferentie van de IAO plaats.

Zoals steeds nam het ABVV actief deel aan de werkzaamheden: o.m. onderhandelingen over een Conventie voor waardig werk voor huispersoneel, over betere sociale bescherming en arbeidsinspectie. De Normencommissie riep dit jaar 25 regeringen op het matje voor de schending van syndicale rechten en vrijheden.

Belangrijk: ABVV-voorzitter Rudy De Leeuw werd opnieuw voor 3 jaar verkozen in de bestuursraad van de IAO.

Info: [www.abvv.be](http://www.abvv.be)

•••

Vers van de pers: het IVV-jaarrapport over de wereldwijde schending van vakbondsrechten: niet minder dan 143 landen komen er aan bod. Zuid-Amerika blijft het gevaarlijkst voor syndicalisten: 90 moorden (enkel in Colombia al zijn het er 49).

Info: [www.ituc-csi.org](http://www.ituc-csi.org)

## **Georgië: liberalisme en nationalisme twee handen op één buik**

Nationalistische bewegingen die de sociale verworvenheden op de tocht zetten, de Belgische vakbonden kennen het verschijnsel. Deze trend bestaat ook in andere landen en heeft soms een menselijke kost.

In Georgië voert de regering een zeer hard liberaal beleid. Het is in dat land, dat de arbeidsinspectie-diensten afgeschaft heeft, dat de beruchte mijn van Tkibuli Mendeli gelegen is waar zich de afgelopen twee jaar verscheidene incidenten hebben voorgedaan met tientallen doden en zwaargewonden onder de werknemers.

Het is ook in dat land dat, als gevolg van de nieuwe arbeidscodex, de arbeidsovereenkomst zomaar verbroken kan worden zonder enige reden, en dat er geen enkele bescherming van de afgevaardigden is. Er wordt dan ook gretig van gebruik gemaakt om vakbondsleden, afgevaardigden en hun verwanten te ontslaan. De bedoeling is duidelijk: de Georgische vakbonden GTUC (mond) dood maken, zowel financieel als qua ledental.

De experts van de IAO maar ook de tripartiete vertegenwoordigers, dus ook

van de werkgevers, hebben deze situatie al herhaaldelijk veroordeeld.

Maar dat haalt allemaal weinig uit. De regering geeft geen duimbreed toe en verhardt nog haar standpunt, zich verschuilend achter de voorschriften van de Wereldbank en het Internationaal Muntfonds en een nationalistisch discours. Wie ook maar de geringste kritiek uit op haar beleid, zoals de regering van de VS, wordt gewoon bestempeld als "vijand van Georgië"!

Ook werknemers van andere landen zijn erbij betrokken: het IVV is van oordeel dat het land een ultraliberale olievlek zou kunnen veroorzaken in heel Centraal Azië en voor bepaalde sectoren is Georgië de laatste schakel in de delocalisaties vanuit de landen van de EU.

IVV en EVV laten het daarbij niet en reageren. Ze vragen de intrekking van de handelspreferenties van de EU (SPG+) voor Georgië. Het ABVV sluit zich aan bij alle gecoördineerde eisen ter zake en zal de Belgische regering en Europarlementsleden daarover aanspreken.

**thierry.aerts@abvv.be**